drž. učiteljišču 156 K, istotam IV. razred dekliške šole 80 K, državna realna gimnazija, Novo mesto 154 K, šola Ptujska okolica 376 K 20 vin., državna realna gimnazija Novo mesto 94 K, G. Vinko Stoklar, nadučitelj Sv. Andrej 410 K, Šolsko vodstvo Žužemberk 100 K, Učiteljsko društvo Sv. Lenard po g. Plesničarju 210 K, deška ljudska šola II. raz. Spodnja Šiška 32 K 45 vin., šolsko vodstvo Hajdin pri Ptuju 281 K, narodna šola pri Sv. Trojici v Slov. Goricah 60 K, ljubljanski učiteljiščniki nabrali pri Mraku 70 K, učenca Šime Brezovnik in Kaiser Janko, Pod Velko p. Brezno ob Dravi 152 K 90 vin. z opazko: »malo zavednosti, malo denarja, kar pa je 'e dano iz srca«, ljubljansko učiteljišče III. deška vadnica 68 K, III. dekliška vadnica 312 K, IV. dekliška vadnica 40 K, gojenci II. letnika vadnice 122 K, gojenci III. letnika vadnice 86 K 40 vin., šolsko vodstvo Sv. Peter pod Sv. Gorami 56 K, učenci Marinovega trg. tečaja 140 K, Učiteljsko društvo Sv. Lenard 70 K, Narodna šola Ljutomer 127 K, Krajni šolski svet Leitersberg - Krčevina 200 K, g. J. Golob, učitelj, Vuzenica, dar Sokola 108 K, g. Rusjan, učitelj v Strnišču pri Ptuju nabral 177 K, učiteljski zbor v Podčetrtku 30 K, gojenci Christofovega zavoda 163 K 80 vin., šolsko vodstvo Svetinje 133 K, šola Šenčur pri Kranju 140 K, učenci enega razreda šole na Vrtači po g. Prinčiču 170 K, učiteljstvo v Šmarju pri Jelšah po g. Zupančiču 152 K, Olga Madon, učiteljica pri Mariji Snežni 30 K. Skupaj 17.025 K 40 vin.

Neodrešena domovina.

—r **Tovariš Rudolf Hrovat,** ki je služboval do zadnjega časa v Trnovem pri Ilirski Bistrici na Notranjskem, je postal trn v peti laški šolski oblasti. Nekemu bivšemu učencu trnovske šole je izdal duplikat šolskega naznanila, a je v naglici vzel tiskovino, ki je še veljala v avstrijskih časih. Zaradi tega pregreška je bil poklican na odgovor, izprašan in disciplinarno preganjan dolgo vrsto mesecev. Zatrjeval je oblasti, da je spisal edino eno tako spričevalo, a nesreča je hotela, da se je tekom disciplinarne preiskave izkazalo, da je storil to že drugič. Oblast ga je prijela, da je vedoma govoril neresnico in ga kaznovala za ta čin s premeščenjem. Tov. Hrovat je prejel potom okrajnega šolskega sveta v Postojni dekret v katerem stoji, da je na povelje gen. civ. komisarijata v Trstu prestavljen disciplinarnim potom iz Trnovega v zakotno vas Juršice. Da želi po nedolžnem preganjani tovariš čimpreje pokazati hrbet laškim osrečevalcem, je umljivo.

—r **Dvojna mera.** V pokrajinah Gorenje Adiže vzdržujejo italijanske šolske oblasti svojim sorojakom ljudske šole, če imajo le čez 12 učencev. V Gorici se je priglasilo za šolo okrog 600 slovenskih otrok, pa jim ne privoščijo popolne ljudske šole, ampak le nekake paralelke pod strogim nadzorstvom laških učiteljev, ki bi tirali slovensko deco v raznarodovanje.

—r **Šolski prazniki v neodrešeni domovini.** Gen. civ. komisarijat je odredil, da se v šolskem letu 1920/21., obdrže, razen nedelje, še sledeči šolski prazniki: 1. novembra (God vseh svetnikov), 2 novembra (Vseh vernih duš dan), 4. novembra (Narodni praznik), 11. novembra (rojstni dan kralja), 20. novembra (rojstni dan kraljice-matere), 8. decembra (Brez. spoč. Mar. Dev.) od 24. do vštetega 27. decembra (Božič), 1. januarja (Novo leto), 6. januarja (Sv. Trije kralji), 8. januarja (rojstni dan kraljice), 8. in 9. februarja (Pust in Pepelnica), 19. marca (sv. Jožef), od 24. do vštetega 31. marca (Velika noč), 5. maja (Krist. Vnebohod), 16. maja (Binkošti), 29. junija (sv. Peter in Pavel) ter končno za posamezne kraje dan vaškega (mestnega ali tržnega) patrona.

—r **Šolske razmere v puljskem okraju.** Znano je, da so vse hrvatske šole tega okraja zaprte od prvih dni italijanske okupacije. Na učiteljsko intervencijo je izjavil letos gen. civ. komisarijat, da je naročil okrajnemu šolskemu svetu v Pulju, naj se otvorijo vse one hrvatske šole, za katere so na razpolago učne moči. Hrvatski učitelji tega okraja, ki jih je okoli 17, so vložili prošnje na okr. šol. svet v Pulj, da jih ta v smislu obljub gen. civ. komisarijata v Trstu zopet nastavi na hrvatskih šolah. Od vseh kompetentov so bili imenovani samo učitelj Šupljina za Divšiči in tri učiteljice. Ostalih 13 tovarišev čaka še danes na rešitev prošenj, ki jih okrajni šolski svet v Pulju tiščí v — miznicah.

—r **Umrl je** v Kambreškem nad Kanalom tov. Vilko Tomažič, večletni potovalni učitelj za Kambreško in Srednje pri Ročinju. Bil je v 38. letu svoje starosti. Počivaj v miru!

—r **Šolska zadruga.** Tržaški socijalist, prof. A. Oberdorfer, je sklical pred tedni zastopnike raznih učiteljskih organizacij v Trstu na sestanek, na katerem je obrazložil smoter šolskih zadrug, ki jih hočejo ustanoviti v naših pokrajinah Delavske konsumne zadruge. Člani teh šolskih zadrug bi lahko bili samo ljudskošolski otroci, ki bi morali v to svrho plačati delež 2 L. Delokrog vsake zadruge bi bil omejen na sleherno šolo zase, vodili bi jo pa starejši učenci pod vodstvom enega učitelja. Moralni cilj teh novoustanovljenih organizacij je, priučiti človeka že v mladostni dobi na koristi zadružnega dela. Izven vzgojnega pomena pa bi nudila vsaka šolska zadruga svojim članom tudi materijalne koristi s tem, da bi jih oskrbela z vsemi šolskimi potrebščinami in šolskimi knjigami, a to po najnižji ceni. Vse šolske zadruge bi tvorile skupno zadružno enoto, katero bi gmotno podprla Delavska konsumna zadruga Julijske Benečije. Vsakoletni čisti dobiček združenih šolskih zadrug bi se porabil najprej za amortizacijo tega dolga in pa v one svrhe, ki bi jih določili zadružniki sami. Šolska zadruga naj bi bila organizacija brez politične barve. Vendar pa bi stala pod neposrednim nadzorstvom Delavskih zadrug, ali pa mož, ki bi jih one v to poverile.

r **Sicilijanski učitelji za hrvatske šole.** V Rakalj, čisto hrvatsko vas v Istri, je poslala italijanska šolska oblast italijanskega učitelja Marchetta in učiteljico Ado Marchini, oba sta iz Sicilije. Seveda ne znata hrvatski niti besedice. Poročilo v »Pučkem Prijatelju« dostavlja: Nikada nećemo da izvršimo narodnog ubojstva na svojoj deci!

—r **Časopisje v neodrešeni domovini.** Z novim letom se je slovensko časopisje v neodrešeni domovini znatno pomnožilo in razširilo. Razen »Edinosti« v Trstu in »Goriške straže« izhaja še literarno - družinski list »Mladika«, ženski mesečnik »Jadranka«, »Učiteljski list«, mladinski list »Mladi rod« ter še par drugih, ki se lepo širijo. Izšlo je v zadnjem času tudi več knjig in koledarjev.

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjigarna „Učiteljske tiskarne v Ljubljani", Frančiškanska ulica št. 6.

Dr. Fr. Drtina: Školstvo i prosveta u češkoslovačkoj republici. Praga 1920. — V lični — 90 strani obsegajoči — knjižici podaja prof. Drtina pregled dela, ki ga je izvršilo ministrstvo narodne prosvete v prvem letu obstanka češkoslovaške republike. V najpodrobnejše je opisano stanje vseh vrst šolstva od ljudske pa gori do visoke šole. Knjižica je pisana v hrvatskem jeziku ter ima namen pogiobiti in utrditi kulturne vezi med nami na eni in Čehoslovaki na drugi strani, kar pravi izrecno pisatelj sam v uvodu svojega dela. Knjigo je založila »Jugoslovanska komisija Češkoslovačkog ureda za strance u Pragu«, ki si je nadela nalogo proučevati kulturne, gospodarske in politične odnošaje jugoslovanske v zvezi s češkoslovaško republiko, kakor tudi skrbeti za najtesnejše stike med obema bratskima narodoma. Predsednik komisije je prof. dr. J. V. Danes; pisarna komisije se nahaja v Pragi — II., Mikulandská 7./III. Knjiga je pisana s toplo ljubeznijo do stvari same, kar se ji pozna na vsaki strani, zato jo pa tudi z isto ljubeznijo priporočamo slov. učiteljstvu, da se — po pisateljevih besedah — medsebojno upoznamo in ljubimo! Naroča se direktno v Pragi ali pa potom knjigarne Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

»Plamen«. Pod tem naslovom je pričel dne 13. t. m. v Ljubljani izhajati nov ilustrovan list, ki ima izpoliniti vrzel, katero Slovenci bridko občutimo na polju ilustrovanega časopisja. Spopolnitev našega osvobojenja in ujedinjenja, boljše medsebojno spoznavanje naših plemenskih in krajevnih razmer, narodnih šeg in navad, naših krasnih krajev in pokrajin itd., bodi v smislu izdanega obvestila program novega lista. List bo izhajal dvakrat na mesec na 12 velikih straneh. Izdajal ga bo g. urednik Jos. Prunk. Celoletna naročnina bo znašala 140 K, polletna 72 K, četrtletna 36 K, posamezna številka 6 K. — Upravništvo je začasno na Kongresnem trgu št. 19 v Ljubljani.

Glasbena Matica je pravkar izdala 12 Lajovičevih pesmi za moški, mešani in ženski zbor. Od teh novitet bo pel pevski zbor Glasbene Matice na svojem koncertu, dne 24. t. m. v veliki unionski dvorani 6 mešanih zborov: Pastirčki, Kroparji, Ples kralja Matjaža, Zeleni Jurij, Kiša, Medved z medom. Razen Kiše, ki je Domjaničeva, so vsi teksti iz Župančičevega Cicibana. Besedilu primeren je aparat, s katerim operira skladatelj: za Lajevica upravi frapantno priprost. Zbori so otroško - iskreno napisani, gorki in vonjajo po narodni pesmi, sami predpogoji, da postanejo popularni. Naj bodo te vrstice migljaj pokrajinskim pevskim zborom. Partiture in glasovi se naročajo pri Glasbeni Matici v Ljubljani.

ZA REZERVNI SKLAD UJU POVERJENIŠTVO LJUBLJANA.

Prostovoljni organizačni davek — 1921.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

2. izkaz.

Po **400 K:** Učiteljski zbor — Gornja Radgona. Prispevali so po 40 K: Marija Dominkuševa, Ida Grossmannova, Marica Kovačeceva, Kovačič Anton, Kovič Ivan, Ana Mavričeva, Mavrič Karel, Menkart Alojz, Berta Menkartova in Nada Mihaličeva. — Po **168 K:** Mestna narodna šola — Ptuj. — Po **60 K:** Učiteljski zbor — Šent Jernej, Dolenjsko. Darovali so po 10 K: Trost Karel, Mira Pouhova, Gusta Sever - Arhova, Iva Bizjakova, Vera Severjeva ter Anka Brežnikova. — Po **50 K:** Plesničar Pavel — Ljubljana. — Po **50 K:** Učiteljski zbor meščanske šole v Krškem namesto venca na krsto pokojnega očeta tov. Mikuliča. — Po **50 K:** Učiteljstvo — Zidan most. Prispevali so po 10 K: Franc in Ilka Meško, Justa Hofbauerjeva, Bučar Alojz in Angela Sitarjeva. — Po **40 K:** Lésica Gjuro — Ljubljana. — Po **40 K:** Srečko in Ivana Nagu — Sv. Jakob ob Savi. — Po **30 K:** Regina Gobčeva — Maribor. Povejte svojemu »neverjetnemu« Tomažu, da je bil Vaš in Vaše sestre Marte poslani znesek izkazan v 41. izkazu! Zdravo! — Po **30 K:** Olga Madonova — Marija Snežna. — Po **24 K:** Mihelič Viktor — D. M. v Polju. — Po **20 K:** Pavla Buhova — Vrhnika. — Po **10 K:** Mara Sokulova — Horjul. — Današnji izkaz **952 K.** Prej izkazanih 16.591 K. Skupaj **17.543 K.**

Ivan Petrič,
Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Odgovorni urednik:
Franc Štrukelj.
Last in založba UJU. — poverjeništva Ljubljana.
Tiska »Učiteliska tiskarna« v Ljubljani.

Novo! Novo!

Potrebno in času primerno!

Učite se srbohrvaščine na podlagi učnih listov, ki so vseskozi strokovno, praktično in lahkoumevno izdelani ter obsegajo srbsko-hrvatsko-slovensko čtivo s tolmačem in slovnico. Te učne liste urejuje prof. dr. Jos. Mencej, naročila pa sprejema **Josip Christof,** ravnatelj zasebnega učnega zavoda v Ljubljani, Domobranska c. 7. — Celoletna naročnina znaša 60 K.

RISANKE

iz finega risalnega papirja 8 listov, z lepim ovitkom à K 4·—.

razprodaja

Učiteljska tiskarna

v Ljubljani.

Pri večjem naročilu popust!

Učimo se srbohrvaščine!

V ta namen nam bo najbolje služila dr. Josipa Menceja

Kratka srbska gramatika in čitanka

ki jo je založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani in se dobiva v knjigarni Učiteljske tiskarne komad po 9 kron.

Koledarji za 1921!

Jugoslovanski poslovni koledar (v obliki knjige)	po K 30·—
Jugoslovanski koledar (stenski blok koledar)	„ K 30·—
Slov. pisarniški koledar (tedenski)	„ K 28·—
Beležni koledar „	„ K 24·—
Stenski koledar (dvostranski na lepenki)	„ K 10·—
Žepni koledarček v platno vezan	„ K 18·—
„ „ navadni	„ K 12·—
„ „ mali	„ K 3·80

razprodaja „Knjigarna Učit. tiskarne" v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

Naši himni:

1. Lepa naša domovina.
2. Bože pravde.

Dvoglasno s spremljevanjem harmonija za šolsko mladino priredil Fran Marolt. Cena 1 krona. Naročila sprejema le Učiteljska tiskarna.

Izšle so:

„Narodne himne in domorodne pesmi za mladino".

Priredil Fran Marolt, učitelj v Ljubljani. Cena 5 K. Dobe se v Učiteljski knjigarni.

Od 1. decembra t. l. vse knjige za 20% ceneje.

Za našo mladino!

Najprimernejša darila otrokom so mladinske knjige. V ta namen priporoča **Učiteljska knjigarna** v prvi vrsti one mladinske spise, ki jih je založilo „Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta", in sicer:

Engelbert Gangl: Spisi za mladino, I., II., III., IV., V., VI. zvezek po	K 12·—
Andrej Rapè: „ „ „ I., II., III., V., VI. zvezek po	„ 12·—
Mišjakov Julče: „ „ „ I., II., III., IV., V., VI. zvezek po	„ 12·—
Ivo Trošt: Moja setev. Spis za mladino, I. in II. zvezek po	„ 12·—
Pav. Flerè: Iz mladih let. Spis za mladino, I. in II. zvezek po	„ 12·—
„ „ Babica pripoveduje. Spis za mladino po	„ 12·—
Marko Šenjanin: Slovenski Robinzon	„ 15·—
Nadalje:	
Rab. Tagore: Povestice	„ 12·—
Dr. Ivo Šorli: Bob in Tedi	„ 20.—
Cvetko Golar: Prelepa Vasilijca	„ 12·—
„ „ Bob za mladi zob (pesmice)	„ 12·—
Dr. Ivan Lah: Dore	„ 10·—
Oton Župančič: Sto ugank (pesmice)	„ 3·—

Razen tega vse šolske potrebščine, kakor zvezke in risanke lastnega izdelka, svinčnike, peresnike, peresa, radirke, vse po najnižjih cenah. — Šolske pušice (peresnice) po K 5·—, 6·—, 8·40. 9·—, 25·—, 30·—.

Novo! Fran Levstik, zbrani spisi za mladino. Priredila: Fr. Erjavec in P. Flerè. Ilustroval: Anton Koželj. - - - Broš. 46 K, elegantno vez. 54 K. - - - **Novo!**

Šolski list. 1. štev. I., II. in III. stop. je pošla. Na razpolago so pa še: I. stop. 2. štev. 5 K, II. stop. 2. štev. 8 K, III. stop. 2. štev. 14 K. Pravkar je izšla tudi 3. štev. II. stop. Cena: 14 K.

K. Wider: Moje prvo berilo. Sedmi natisk, 12 kron.

Učiteljska knjigarna v Ljubljani

priporoča naslednje nove knjige:

Dolina solz E. Gangl, tri enodejanke: I. Dva svetova. II. Dediščina. III. Trpini. Trdo vez. K 18·—.

Otroški oder Drugi predelani natis. Sestavila Marica Gregoričeva (Štepančičeva). Igrice za mladino otroških vrtcev in ljudskih šol. Broš. K 16·—.

H. PODKRAJŠEK: Pomočniška izkušnja za rokodelske obrte. Broš. 12 K.

Namen, razvoj in organizacija obrtnega in strokovnega šolstva drugod in pri nas.

Spisal MIHAEL PRESL, prof. na državni obrtni šoli v Ljubljani, broš. K 14·—.